

Foto: Dalslands Kanal AB

Velkommen til Kickoff för Vägarna vi delar, 11. juni 2026 i Håverud, Dalsland

Svinesundskommittén

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

Cecilia Nilsson, VD

Svinesundskommittén

- En gränsöverskridande politisk arena för kommuner och region/fylkeskommun.
- Samarbets- och tillväxtarena.
- Initierar och driver gränsöverskridande utvecklingsprojekt.
- Bidrar till gränsregionala möjligheter, driver lösningsprocesser avseende gränshinder.
- Arbetar på uppdrag av Nordiska Ministerrådet.

Interreg

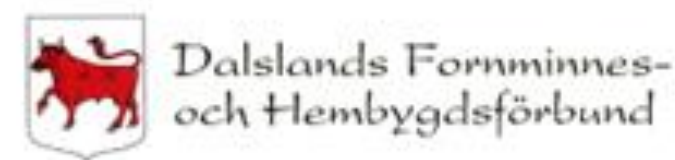
Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Dalslands
kanal
ETBL.
1868

Sverige – Norge

Praktisk information

- Lokalens faciliteter och säkerhet
- Lunch 5 min spatsertur
- Presentationer delas på nätet
- Sänder nyhetsbrev och tar foto (du kan tacka nej)
- Evaluering schema på mejl

*Guidning i Håverud – platser kvar!

Det finns fortfarande platser för de som vill delta på en guidning i Håverud kl. 15.00 – 16.00. Begränsat till 25 platser. Först till kvarn!

PROGRAM

10.00 – 10.20 | Välkommen!

Cecilia Nilsson, VD Svinesundskommittén och Lotta Edin-Johansson, VD Dalsslands Kanal och Visit Dalssland.

10.20 – 10.40 | Vägarna vi delar

Projektledarna Ingrid Solberg Sætre, Svinesundskommittén och Grete Flæsen Elgetun, Visit Østfold presenterar Interreg-projektet.

10.40 – 10.55 | Paus

10.55 – 12.00 | Historietimma

Om flyktning- og kurerhistorien i grenseregionen

12.00 – 13.00 | Lunch

Serveras i helt nyrenoverade Disponentvillan

13.00 – 14.45 | Från historieböcker till upplevelser

Vi möter flera aktörer som redan förmedlar vårt gemensamma kulturarv till olika målgrupper och besökande och på så sätt skapar reseanledningar.

- **Stian på stien** | Stian Opsahl

Hur ett bra historiskt innehåll kan skapa engagemang, besök och värde för det lokala näringslivet

- **Kunskapscenter Töcksfors** | Stig Bertilsson

Styrelseordförande i den ideella föreningen Grenseland presenterar planerna på ett Kunskapscenter.

- **Voksenåsen** | Pernille Iversen

Erfarenheter med minnesresor för svenska elever i Oslo.

- **Operasjon Polar Bear** | Morten Marius Apenes

En digital museumsutställning på Fredrikstad museum.

- **Pilgrimsleden** | Anna Laurin

Projektledaren från Väskuststiftelsen delar värdefulla erfarenheter från ett långsiktigt och omfattande utvecklingsarbete.

14.45 – 15.00 | Summering och avslutning

Reflektioner från dagen och vägen vidare.

Veiene vi deler – Vägarna vi delar, 2026-2028

Prosjektledarna Ingrid Solberg Sætre, Svinesundskommittén och Grete Flæsen Elgetun, Visit Østfold presenterar Interreg-projektet.

Foto: Ved Rømungsneset, guidet tur på Williamsrute i Aurskog-Høland, 10. mai 2026.

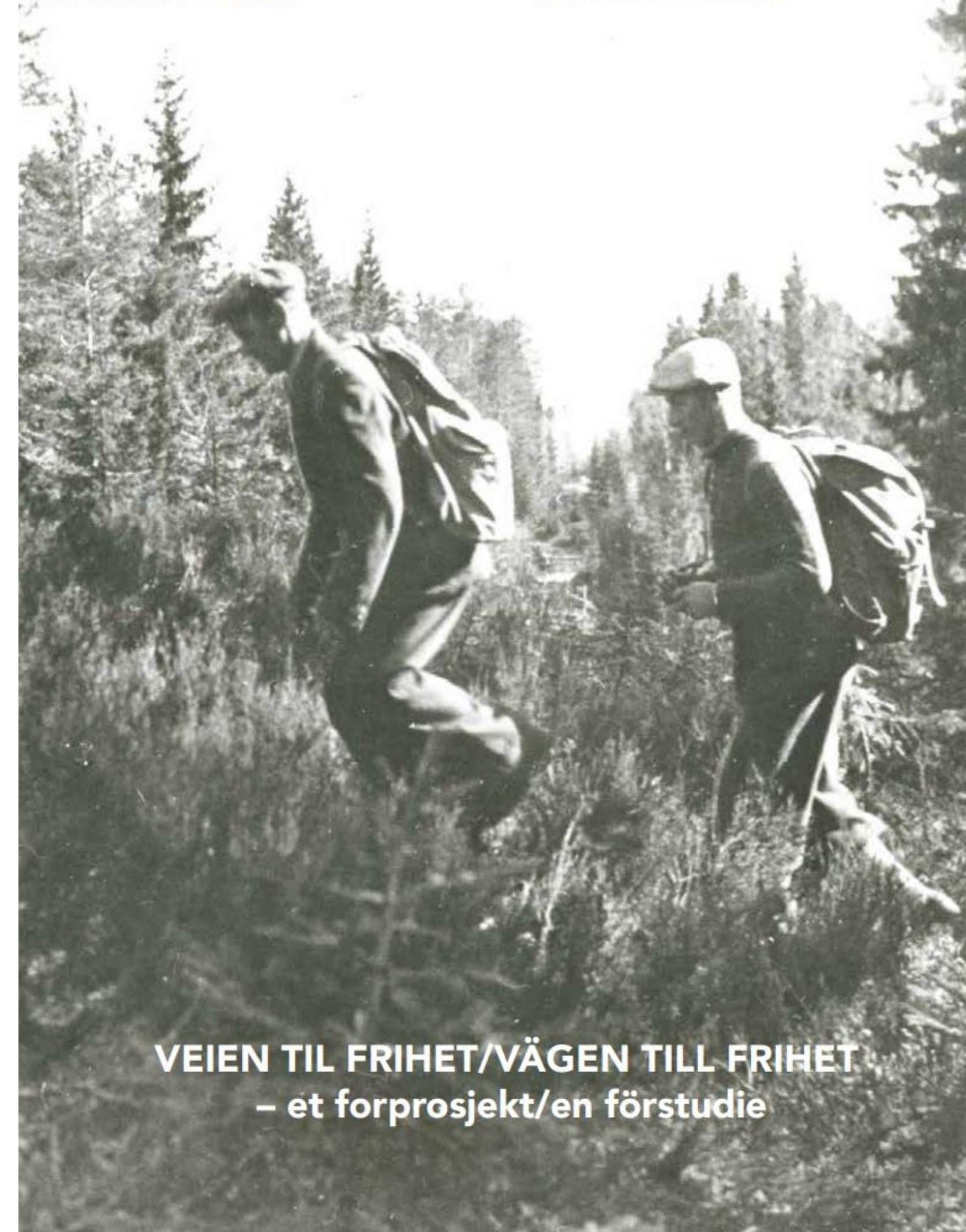
Prosjektlederne Ingrid og Grete sammen med Harrieth Nilsson (lokalhistoriker i Östervallskog, Årjäng), Ragnhild Bau (Hjemmefrontmuseet i Rakkestad) og Ingar Krogh (Foreningen Timian og guide på Williamsrute)

En lang vei...

- Forprosjekt
  - 2022
  - Annen geografi og annen fokus og andre partnere
- Prosjektutvikling
  - Januar 2025 – Januar 2026
  - Startet opp med utg. punkt i forprosjektets geografi, fokus og partnere
  - Endret geografi, fokus og partnerskap underveis
- Søknad om Interreg hovedprosjekt sendt:
  - 9. februar 2026
  - Oppstart «internt»
- Vedtak fra Interreg 13. mai 2026:
  - **HURRA!**

GRENSEKOMITEEN
VÄRMLAND - ØSTFOLDE

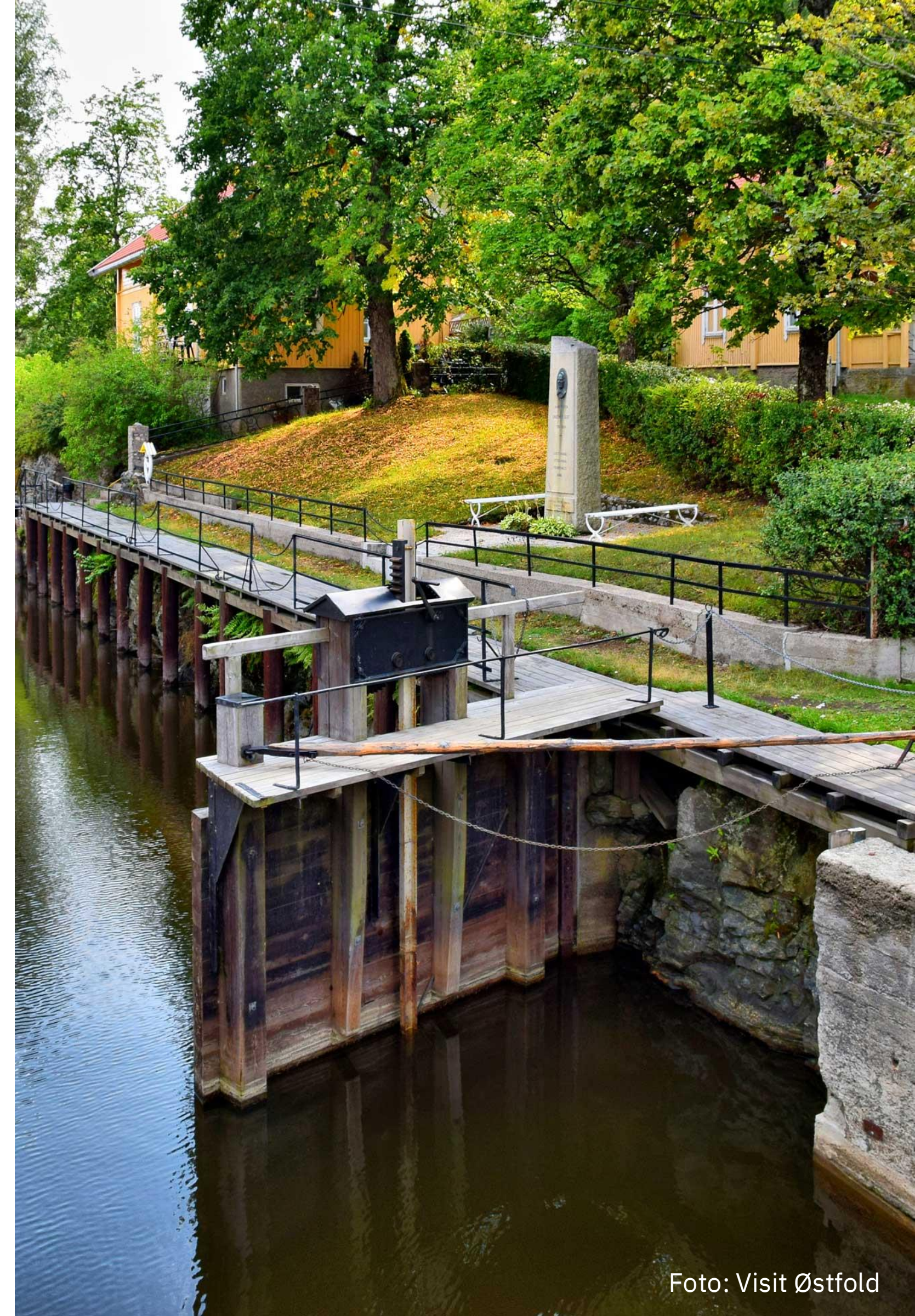

VEIEN TIL FRIHET/VÄGEN TILL FRIHET
– et forprosjekt/en förstudie

Interreg-prosjektet «Vägarna vi delar / Veiene vi deler» (2026–2028)

Er et grenseoverskridende samarbeid mellom Norge og Sverige som skal gjøre felles kulturarv og krigshistorie til attraktive opplevelser for besøkende og samtidig skape verdier for lokalt næringsliv og lokalsamfunn.

Prosjektet tar utgangspunkt i flyktningruter, kurertrafikk og motstandshistorie fra andre verdenskrig, og skal utvikle historiske ruter og besøksmål på begge sider av grensen.

Varför behövs projektet?

Gemensam historia av motstånd, flykt och samarbete i gränsregionen under andra världskriget

→ En del av gränsregionens kulturarv

→ Saknas ett helhetsgrepp och därför otillgängligt för invånare och besökare

→ Knyter an till orolig samtid, norskt och svenskt NATO-medlemskap, beredskap

Tillgängliggöra kulturarv genom:

- Utveckling av besöksmål och rutter (*besöksanledningar*)
- Upplevelsesdesign, digitalisering och innovativa berättarformat
- Gemensam marknadsföring

Kulturarvet bevaras och blir drivkraft för ekonomisk utveckling, konkurrenskraft och hållbarhet i gränsregionens besöksnäring.

Prosjektets geografi = Sverige; Dalsland og Norra Bohuslän Norge; Østfold inkl. Aurskog-Høland

- Norra Bohuslän
  - Tanum & Strömstad
- Dalslands Kanal AB med alle medlemskommuner
  - Årjäng, Åmål, Bengtsfors, Dals Ed, Mellerud, Färgelanda og Vänersborg
- Indre Østfold «regionen»:
  - Marker, Aremark, Halden, Indre Østfold, Rakkestad og Skiptvet
  - Aurskog-Høland (Akershus)
- Ytre Østfold «regionen»:
  - Sarpsborg, Hvaler og Fredrikstad

Varför projektet är intressant

- Finns stort intresse för andra världskriget i Norge, ökande även i Sverige på grund av det säkerhetspolitiska läget och nytt fokus på beredskap.
- Möjlighet att öka inflödet av besökare till gränsregionen
- Skapa nya resanledningar som är mindre sesongs- och väderberoende
- Spridda krigshistoriska besöksmål i Dalsland, Norra Bohuslän och Østfold - blir starkare genom samarbete. Totalt 60 000 flyktingar flydde till Sverige till fots och till havs. Kurirverksamheten inn i Norge också okänd.
- Innovativt projekt som ska använda upplevelsedesign, storytelling och digitalisering
- Hållbar utveckling av platser och kvalitativa vandringsleder och rutter.

Hovedmål

Stärka regionens **gemensamma identitet och besöksnäringens konkurrenskraft** genom att utveckla hållbara och kunskapsbaserade kultur- och naturupplevelser, med utgangspunkt i kulturarvet från den gränsregionala historien under andra världskriget.

Foto: Svinesundskommittén

4 delmål

Vidareutveckla och kvalitetssäkra 4-6 historiska flykting- och kurirrutter samt 4-6 besöksplatser för ökad tillgänglighet och förbättrade besöksupplevelser.

Utveckla, designa och producera digitala och fysiska upplevelser längs rutterna och vid besöksplatserna.

Stärka samverkan mellan besöksnäring, ideella och offentliga aktörer genom innovativa arbetssätt, i syfte att skapa långsiktiga och hållbara strukturer för destinationsutveckling.

Bidra till att öka antalet besökare från prioriterade målgrupper under prioriterade säsonger, samt stärka lokal stolthet och delaktighet.

Fyra arbetspaket

**AP1: KARTLÄGGING,
DOKUMENTATION,
KUNSKAPSUNDERLAG OCH ANALYS**

**AP2: UPPLEVELSESPRODUKTION OCH
UPPLEVELSESDSIGN**

Vägarna vi delar

AP3: KOMPETENS OCH SAMARBETE

**AP4: MARKNADSFÖRING OCH
SÄSONGSUTVECKLING**

Økonomi

Totalbudsjett:	1 082 007 Euro
EU-midler:	488 153 Euro
IR-midler:	165 500 Euro

Budsjett svensk side 7 934 016 SEK

Budsjett norsk side 3 310 000 SEK

Veien videre.....

- Kartlegging av historiske steder, flyktning- og kurertruter og kulturminner som kan inngå i opplevelsene.
- For å skape opplevelser; innhente dokumentasjon av historier, bilder, arkivmateriale og lokal kunnskap.
- Etablering av samarbeid mellom kommuner, museer, historielag, reiselivsaktører og frivillige organisasjoner.
- Utvikling av felles plattform og verktøy for formidling og opplevelsesdesign for denne kulturarven.
- Planlegging av digitale løsninger, informasjonsskilt, kart etter behovene
- Dialog med lokale bedrifter om hvordan kulturarven kan brukes i reiselivs- og besøksnæringen.
- Utarbeidelse av kommunikasjons- og markedsføringsplaner for prosjektet, samt markedsmateriell.

Foto: Visit Østfold

Prosjektets mål er å skape **"helårsturisme"**, økt **attraktivitet og lokal verdiskaping** gjennom den felles norsk-svenske kulturarven knyttet til 2. verdenskrig.

Organisasjon

NAVN	ORGANISASJON	ROLLE I VVD
Styringsgruppe (SG)		
Anna Florén	Voksenåsen kultursenter	Medlem i SG
Björn Ohlén	Fyrbodals kommunalforbund	Medlem i SG/ <u>Finansiør</u>
Cecilia Nilsson	Svinesundskomiteen	Medlem i SG/ Svensk prosjekteier
Grethe Walle	Østfold fylkeskommune	Medlem i SG/ <u>Finansiør</u>
Leon Eriksson	Strømstad kommune	Medlem i SG/ Rep. svensk medsøker
Lotta Edin Johansson	Dalslands kanal AB	Medlem i SG/ Svensk medsøker
Maya Nielsen*	Visit Østfold/ Visit Fredrikstad & Hvaler	Medlem i SG og AG/ Norsk prosjekteier
Vidar Østenby	Marker kommune	Leder av SG/ Norsk prosjekteier

Arbeidsgruppe (AG)		
Grete Flæsen Elgetun	Visit Østfold/Visit Indre Ø	Norsk prosjektleder/AG
Ingrid Solberg Sætre	Svinesundskomiteen	Hovedprosjektleder/AG
Johan <u>Adamsson</u>	Strømstad museum	Svensk medsøker/AG
Kerstin <u>Aronsson</u>	Dalslands kanal AB	Svensk medsøker/AG
Linda Smith	Svinesundskomiteen	<u>Kommunikatør/AG</u>
Maya Nielsen*	Visit Østfold/ Visit Fredrikstad & Hvaler	Medlem i SG og AG/ Norsk prosjekteier
Dokumentasjons- og historiegruppe (SE)		
Ruben Agnarsson	Go Tell Communications AB	Delprosjektleder AP 1.2
Lars Hansson	Gøteborgs Universitet	Historiker

Vi gleder oss til å jobbe
sammen med dere!

Se vår kontaktinfo i programmet!

PAUSE til 10.55

Fra programmet:

Her er noen av de som vil dele sine erfaringer, historier og relevante case fra scenen på Kickoff 11. juni.

10.55 – 12.00 | Historietimma

Om flyktning og kurerhistorien i gränsregionen Østfold–Dalsland–Bohuslän.

Ruben Agnarsson leder historietimman. Ruben är författare och journalist som hållit föredrag och seminarier, skrivit tidningsartiklar och gett ut en bok, samt gjort flera tv-program, om flyktingtrafiken i gränsområdet under beredskapstiden. Han var projektledare för interreg-förstudien Vägen till frihet år 2022. **Lars Hansson** har skrivit en doktorsavhandling och gett ut flera böcker om flyktingtrafiken i gränsområdet under andra världskriget. Han har bland annat gått igenom cirka 30 000 av de förhörprotokoll som gränspoliserna upprättade när de norska flyktingarna anlände till den svenska gränsen. **Jon Harald Holm** har gett ut en bok som bland annat beskriver de norska båtflyktingarna från södra Østfold till norra Bohuslän. Han är lektor med historia som huvudämne med fördjupning i norsk historia under andra världskriget. Han har haft en tvåårigt stipendiat vid Norges Hjemmefrontmuseum som "Østfoldspesialist". **Hans Petter Ringstad** är i dag kulturschef på Rakkestad kommune och var tidigare fortförvaltare på Indre Østfold kommune där han bland annat arbetade fram planer för ett "flyktingrutesenter" i Trøgstad fort där 5000 - 6000 flyktingar passerade alldeles i närheten.

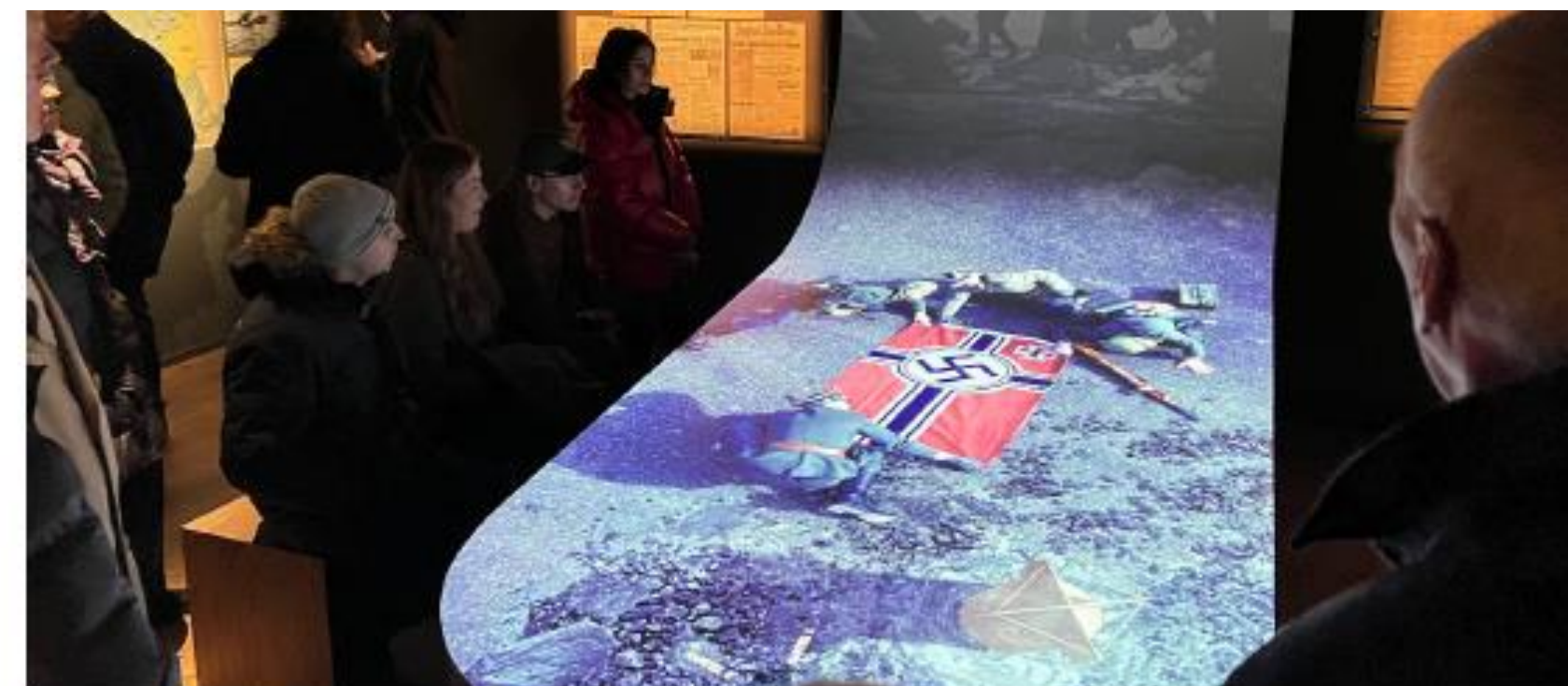
13.00 – 14.45 | Från historieböcker till upplevelser

STIAN PÅ STIEN

Hvordan godt historisk innhold kan skape engasjement, besøk og verdiskaping lokalt.

Stian Opsahl er en norsk turinfluenser, innholds skaper og eventyrer som gjennom sosiale medier når ut til millioner med serier om natur, lange turer og historiske vandreruter. I samarbeid med DNT og Riksantikvaren har han vært med på å lage en rekke serier fra historiske vandreruter rundt om i hele Norge. Han har kledd seg i tidsriktige klær fra 1940 og gått Flyktingeruta fra Skullerud til Grenserøys 53, gått i vadmeldress i Tafjordfjellene for å fortelle historien om Operasjon Fieldfare, overnattet på forlatte gårder i Finnskogen for å vise fram skogfinnernes historie og gått Hallevägen fra Rävlyckan til Halden med en handlekurv for å vise fram en av Norges eldste handelsruter.

Stian er et levende bevis på at ungdom og voksne kan være interessert i de samme historiene. Problemet er ofte ikke historien, men måten den blir fortalt på. I foredraget tar han oss gjennom hvordan historiske historier kan nå millioner på sosiale medier når de fortelles med riktig stemme, i riktig format og på riktig plattform.

ØSTFOLD I KRIG 1939-45 – Operasjon Polar Bear *En digital museumsutstilling på Fredrikstad museum*

Utstillingen "Østfold i krig 1939-45 - Operasjon Polar Bear" inviterer deg til å bli med inn i tiden da Norge var okkupert av Tyskland. Utstillingen byr på en interaktiv opplevelse av hvordan 2. verdenskrig påvirket livet i Østfold. På vegne av [Østfoldmuseene](#), [Inge Steenslands Stiftelse](#) og Statsstipendiat Petter Ringen Johannessen, utarbeidet **Netron** tre av installasjonene «Østfold i krig 1939-1945». Netron jobber med film, 3D og digitale opplevelser, men det de egentlig driver med er formidling. I *Veiene vi deler* ser de en mulighet til å bruke teknologi til å gjøre historier, steder og minner mer tilgjengelige og nærværende. Ikke for å erstatte historien, men for å hjelpe flere å oppleve den. [Østfold i krig 1939-45 Operasjon Polar Bear - Fredrikstad museum](#)

VOKSENÅSEN

*– Hågkomstreiser til Norge: Holocaust i våre gater
Erfaringer med minnesreiser for svenske elever i Oslo*

Pernille Iversen arbeider som pedagog og prosjektleder ved Voksenåsen kultursenter i Oslo, med særlig ansvar for hågkomstreiser for svenske elever og lærere. Gjennom besøk på historiske steder i og rundt Oslo arbeider hun med å formidle Holocaust, okkupasjonshistorie og demokratiske dilemmaer i et norsk-svensk perspektiv. Voksenåsen er Norges nasjonalgave til Sverige og har som del av sitt oppdrag å styrke kunnskap, dialog og samarbeid mellom Norge og Sverige. [Hågkomstresor - Voksenåsen](#)

LUNSJ 12.00 – 13.00

PROGRAM

10.00 – 10.20 | Välkommen!

Cecilia Nilsson, VD Svinesundskommittén och Lotta Edin-Johansson, VD Dalshöjeds Kanal och Visit Dalshöjden.

10.20 – 10.40 | Vägarna vi delar

Projektledarna Ingrid Solberg Sætre, Svinesundskommittén och Grete Flæsen Elgetun, Visit Østfold presenterar Interreg-projektet.

10.40 – 10.55 | Paus

10.55 – 12.00 | Historietimme

Om flyktning- og kurerhistorien i grenseregionen

12.00 – 13.00 | Lunch

Serveras i helt nyrenoverade Disponentvillan

13.00 – 14.45 | Från historieböcker till upplevelser

Vi möter flera aktörer som redan förmedlar vårt gemensamma kulturarv till olika målgrupper och besökande och på så sätt skapar reseanledningar.

- **Stian på stien** | Stian Opsahl

Hur ett bra historiskt innehåll kan skapa engagemang, besök och värde för det lokala näringslivet

- **Kunskapscenter Töcksfors** | Stig Bertilsson

Styrelseordförande i den ideella föreningen Grenseland presenterar planerna på ett Kunskapscenter.

- **Voksenåsen** | Pernille Iversen

Erfarenheter med minnesresor för svenska elever i Oslo.

- **Operasjon Polar Bear** | Morten Marius Apenes

En digital museumsutställning på Fredrikstad museum.

- **Pilgrimsleden** | Anna Laurin

Projektledaren från Västkuststiftelsen delar värdefulla erfarenheter från ett långsiktigt och omfattande utvecklingsarbete.

14.45 – 15.00 | Summering och avslutning

Reflektioner från dagen och vägen vidare.

Summering och avslutning v/Vidar Østenby, Marker kommune og leder av styringsgruppa

Refleksjoner fra dagen og veien videre

VEL HJEM!

Foto: Svinesundskommittén